

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Ústav speciálněpedagogických studií

SIMONA VANTUCHOVÁ

III. ročník- prezenčního bakalářského studia

Obor: Speciální pedagogika

**ASISTENCE VE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH A JEJÍ MAPOVÁNÍ
V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Vojtech Regec, Ph.D.

OLOMOUC 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Ve Frýdlantě nad Ostravicí dne 25. 3. 2012

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji PhDr. Vojtechovi Regecovi, Ph.D. za odborné a podnětné vedení a poskytnutí cenných rad při zpracování mé bakalářské práce. Také děkuji Ing. Šárce Palyzové za poskytnutí informací pro realizaci průzkumného šetření. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat všem asistentům pedagoga, kteří mi byli ochotni vyplnit dotazníky.

OBSAH

ÚVOD	- 6 -
1. LEGISLATIVNÍ RÁMEC EDUKACE OSOB SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	- 8 -
2. EDUKACE ŽÁKŮ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM.....	- 11 -
2.1 Mentální retardace.....	- 11 -
2.2 Základní škola praktická	- 12 -
2.3 Základní škola speciální.....	- 13 -
3. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN	- 15 -
4. ASISTENT PEDAGOGA.....	- 17 -
4.1 Zřizování funkce asistenta pedagoga.....	- 18 -
4.2 Vzdělávání asistenta pedagoga.....	- 19 -
4.3 Finanční ohodnocení	- 21 -
5. OSOBNÍ ASISTENT	- 23 -
5.1 Vzdělání osobního asistenta	- 23 -
6. PRŮZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	- 26 -
6.1 Úvod průzkumného šetření	- 26 -
6.2 Cíle průzkumného šetření	- 26 -
6.3 Metoda průzkumu	- 27 -
6.4 Charakteristika průzkumného souboru	- 28 -
6.5 Organizace a průběh průzkumného šetření	- 28 -
6.6 Interpretace výsledků průzkumného šetření	- 29 -
6.7 Vyhodnocení dílčích cílů průzkumného šetření	- 51 -
6.8 Závěr průzkumného šetření	- 52 -
7. ZÁVĚR.....	- 53 -

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	- 54 -
Knižní zdroje	- 54 -
Internetové zdroje	- 55 -
SEZNAM TABULEK	- 56 -
SEZNAM GRAFŮ	- 57 -
SEZNAM PŘÍLOH	- 58 -

ÚVOD

Během života potkáváme kolem sebe mnoho lidí. Jsou to lidé stejného či opačného pohlaví, lidé odlišných národností, s různým typem náboženského vyznání. Ve společnosti se můžeme setkat nejen s osobami zdravými, ale i s takovými, kteří mají nějaký handicap. Lékařství je velmi váženou vědou, která kráčí ve vyspělosti velmi rychlými kroky. Nicméně i přesto, se rodí handicapovaní lidé. I přes svůj handicap chtějí tito lidé žít plnohodnotným životem. Jako každý občan tak i oni mají právo na vzdělání. Ať už se handicapovaní lidé chtějí vzdělávat v běžných školách, začlenit se mezi zdravé vrstevníky, nebo naopak vyhledávají odbornější přístup v základních školách praktických popřípadě speciálních, vždy hledají podporu. A ta je na nás. Asistent pedagoga je profese, která může velice ulehčit vzdělávání dětem, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Díky praxi, kterou jsem vykonávala na základní škole Naděje ve Frýdku Místku, jsem získala krásný pohled na tuto funkci. V každé třídě, kde se vzdělávaly děti se speciálními vzdělávacími potřebami, působil kromě vyučujícího jeden asistent pedagoga. Byli to úžasní lidé plní ochoty, dobré nálady. Celková atmosféra ve třídě byla velice klidná, přátelská. Děti se obracely na pomoc nejen vyučujícího, ale právě i na asistenta pedagoga. Vidím asistenta jako důležitou, potřebnou profesi. Nejen proto, jsem se rozhodla psát bakalářskou práci právě na toto téma.

Bakalářská práce je členěna na 6 kapitol. První kapitola s názvem Legislativní rámec edukace osob se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) vymezuje žáka se SVP, představuje podpůrné opatření při vzdělávání. Popisuje školskou integraci jako jednu z možností vzdělávání, blíže ji rozděluje na 3 formy. V závěru této kapitoly jsou uvedeny faktory, které mohou ovlivnit školskou integraci.

V druhé kapitole, kterou jsem nazvala edukace žáků s mentálním postižením, popisují základní školu praktickou a základní školu speciální. Popisují dělení těchto škol dle ročníku, uvádím vyučované předměty a jejich hodinové dotace. Pro větší přehlednost jsem použila tabulky.

Třetí kapitola se zabývá individuálním vzdělávacím plánem. Postupem při jeho tvorbě, obsahem a možnými způsoby kontroly účinnosti.

Ve čtvrté kapitole se zabývám funkcí asistenta pedagoga. Vymezuji náplň této profese, kroky při zavádění asistenta pedagoga do školy. Uvádím platové třídy a jejich pracovní náplň dle katalogu prací.

Pátá kapitola popisuje osobního asistenta, vymezuje jeho náplň práce, uvádí potřebné vzdělání. Pro příklad také uvádím instituce, sdružení, která pořádají kvalifikační kurzy pro osobní asistenty.

Šestá kapitola obsahuje vlastní průzkumné šetření. Nejprve stanovuji cíle šetření. **Hlavním cílem** této práce je zjistit praktické aspekty problematiky využití asistenta pedagoga ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji. Vymezuji pojem dotazník a další potřebné informace pro jeho sestavení, popisuji průzkumný soubor a organizaci průzkumného šetření. V závěru interpretuji získané výsledky šetření a vyhodnocuji dílčí cíle průzkumného šetření.

Při zpracování bakalářské práce jsem analyzovala informace z odborné literatury a využila jsem techniku dotazníkové šetření.

1. **LEGISLATIVNÍ RÁMEC EDUKACE OSOB SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**

Každý občan České republiky má právo na vzdělání. Toto právo je zakotveno v Listině základních práv a svobod a také v Ústavě české republiky. Hlavním dokumentem, zabývajícím se vzděláváním v České republice je školský zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Povinností občanů v České republice je plnění povinné školní docházky, která je podle § 36 školského zákona povinná po dobu 9 let, nejdéle však do školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.

Školský zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v § 16 popisuje žáka se speciálními vzdělávacími potřebami následovně:

„Dítětem, žákem nebo studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním

- *Zdravotním postižením je mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, artismus a vývojové poruchy učení nebo chování;*
- *Zdravotní znevýhodnění je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání;*
- *Sociálním znevýhodněním je:*
 - *rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy;*
 - *nařízená ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova;*
 - *postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.“*

Na školský zákon navazuje Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, a Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Podle této vyhlášky se vzdělávání uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo poskytována nad rámec individuálních pedagogických a organizačních opatření spojených se vzděláváním žáků stejného věku ve školách, které nejsou samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením. Podpůrné opatření se rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, snížení počtu žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

Speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením se může uskutečňovat pomocí integrace. Jesenský, 1995 (In Michalík, 2004, s. 11) popisuje školskou integraci jako: *„dynamický, postupně se rozvíjející pedagogický jev, ve kterém dochází k partnerskému soužití postižených a intaktních na úrovni vzájemně vyvážené adaptace během jejich výchovy a vzdělávání a při jejich aktivním podílu na řešení výchovně vzdělávacích situací.“* Podle Vyhlášky č. 73/2005 Sb., § 3 je speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením zajišťováno formou individuální integrace (v běžné škole, nebo ve škole speciální určené pro žáky s jiným druhem postižení), formou skupinové integrace (vytvoření třídy, oddělení nebo studijní skupiny pro žáky se zdravotním postižením v běžné škole, nebo ve speciální škole určené pro žáky s jiným druhem postižením), nebo kombinaci individuální či skupinové integrace. Speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením lze uskutečňovat ve škole, která je přímo zřízena pro žáky se zdravotním postižením. Přednostní vzdělávání žáků se zdravotním postižením je formou individuální integrace na běžné škole.

Michalík (2004) popisuje individuální integraci jako plné začlenění dítěte s postižením do přirozeného sociálního prostředí majoritní společnosti zdravých žáků. Umožňuje kontakt s majoritní skupinou zdravých žáků mnohem více, než vzdělávání ve speciálních školách, internátních školách či ústavech. Úspěšnou integraci dítěte do běžné školy ovlivňuje mnoho faktorů. Michalík, 2004 (In Müller, 2004, s. 31) vymezuje tyto základní faktory ovlivňující úspěšnou školskou integraci:

- *„rodiče, rodina*

- *škola*
- *učitelé*
- *poradenství a diagnostika*
- *forma a integrace*
- *Prostředky speciálně pedagogické podpory:*
- *podpůrný učitel*
- *osobní asistent doprava dítěte*
- *rehabilitační, kompenzační a učební pomůcky*
- *úprava vzdělávacích podmínek*
- *Další faktory:*
- *architektonické bariéry*
- *sociálně psychologické mechanismy*
- *organizace zdravotně postižených“*

2. EDUKACE ŽÁKŮ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Jedna z možností edukace žáků s mentálním postižením je integrace na běžné škole. Pojem školská integrace a typy integrace popisují již v kapitole číslo 1. Kromě integrace dítěte do běžné školy jej můžeme vzdělávat také ve škole:

- praktické (zvláštní)
- základní škole speciální (pomocná škola)

2.1 Mentální retardace

Děti, mládež i dospělí s mentální retardací představují jednu z nejpočetnějších skupin mezi osobami s postižením. Mentální retardace (MR) vzniká postižením centrální nervové soustavy. MR může být způsobeno příčinami endogenními (vnitřními) nebo příčinami exogenními (vnějšími). Křejičřová 2005 (In Renotírová, Ludíková a kol., 2005, s. 163) uvádí tyto nejčastější příčiny mentálního postižení: *„Následky infekcí a intoxikací, následky úrazů nebo fyzikálních vlivů, poruchy výměny látek, růstu, výživy, makroskopické léze mozku, nemoci a stavy způsobené jinými a nespecifickými prenatálními vlivy, anomálie chromozomů, nezralost, vážné duševní poruchy, psychosociální deprivace, jiné a nespecifické etiologie.“* Snížená schopnost intelektuálního výkonu spojená s narušeným sociálním chováním je typickým symptomem pro osobu s mentální retardací.

WHO (Světová zdravotnická organizace) klasifikuje MR:

- Lehká mentální retardace: F 70, IQ 69-50
- Střední mentální retardace: F 71, IQ 49-35
- Těžká mentální retardace: F 72, IQ 34-20
- Hluboká mentální retardace: F 73, IQ 19-0
- Jiná mentální retardace: F 78, MR nelze přesně určit pro přidružená postižení smyslová a tělesná, poruchy chování a autismu
- Nespecifikovaná či neurčená mentální retardace: F 79, je určeno, že jde o MR, ale pro nedostatek znaků nelze jedince přesně zařadit. Pipeková (2006)

2.2 Základní škola praktická

Základní škola praktická poskytuje vzdělání žákům s lehkým mentálním postižením nebo žákům s podpůrnou rozumovou schopností, žákům hyperaktivním, s poruchami koncentrace, kteří nemohou být úspěšně vzděláváni na běžných základních školách. Žáci jsou vzděláváni dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Cílem školy je nabytí vědomostí, dovedností a návyku, které žáci uplatní v běžném – praktickém životě, důraz je kladen na manuální zručnost. Absolventi této školy získávají základní vzdělání. Měli by být dostatečně orientováni ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Slovní i písemná komunikace by neměla činit problém. Franiok (2008) rozlišuje vzdělávání žáků v základní škole praktické na 3 stupně.

- nižší stupeň– (1.- 3. ročník)
- střední stupeň – (4.-6. ročník)
- vyšší stupeň – (7.-9. ročník)

Český jazyk, matematika, výtvarná, hudební a tělesná výchova, pracovní vyučování jsou předměty, které provázejí žáka v každém z devíti ročníků. Všechny tři stupně mají však jiné doplňující předměty.

Nižší stupeň - prvouka, řečová výchova

Střední stupeň - vlastivěda, přírodověda, řečová výchova, doplňovací hodiny

Vyšší stupeň - občanská výchova, dějepis, zeměpis, chemie, přírodopis, fyzika, doplňovací

hodiny, rýsování (8. – 9. ročník)

2.3 Základní škola speciální

„Základní škola speciální (pomocná škola) vychovává a vzdělává obtížně vzdělavatelné žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s takovými nedostatky rozumového vývoje, pro které se nemohou vzdělávat v běžné škole.“ Franiok (2008, s. 57).

Školský zákon 561/2004 Sb., § 48 uvádí: *„Žáci s těžkým mentálním postižením, žáci s více vadami a žáci s autismem se mohou vzdělávat v základní škole speciální, a to se souhlasem zákonného zástupce a na základě písemného doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení.“*

Vzdělávání na této škole probíhá dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální. Cílem základní školy speciální je v co největší možné míře naučit děti číst, psát a počítat. Zaměřuje se také na osvojení návyků sebeobsluhy, osobní hygieny, pracovní dovednosti. Škola připravuje své absolventy k možnému dalšímu vzdělávání v praktické škole. Počet hodin jednotlivých předmětů i délka jednotlivých vyučovacích hodin není přesně daná, může se měnit dle individuálních potřeb žáků. Hodnocení žáků probíhá formou slovního hodnocení. Školní docházka je desetiletá.

Franiok (2008, s.59) uvádí následující předměty, jenž jsou zařazeny v učebním plánu speciální školy:

- *„smyslová výchova;*
- *rozumová výchova (zahrnuje: čtení, psaní, počty, věcné učení);*
- *pracovní výchova;*
- *estetická výchova;*
- *logopedická péče.“*

Stejně jako základní škola praktická, tak i základní škola speciální se dělí na stupně:

- nižší stupeň – (1.-3. ročník)
- střední stupeň – (4.-6. ročník)
- vyšší stupeň – (7.-8. ročník)
- pracovní stupeň – (9.-10. ročník)

3. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Zákon č. 561/2004 Sb., § 18 umožňuje řediteli školy s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání nebo ve vyšším odborném vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a je součástí jeho dokumentace. IVP musí být v písemné podobě a rodiče by jej měli mít k dispozici. Vyhláška č. 73/2005 Sb., § 6 uvádí, že IVP vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy. Opírá se o získané informace ze speciálně pedagogického vyšetření, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, popřípadě doporučením praktického lékaře. Podle Zelinkové (2001, s. 172) IVP *„vzniká na základě spolupráce mezi učitelem, pracovníkem provádějícím reedukaci, vedením školy, žákem a jeho rodiči (zákonnými zástupci), pracovníkem pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně-pedagogického centra.“* Zpracovává se převážně před nástupem žáka do školy, nejpozději však 1 měsíc po nástupu žáka do školy. Podle potřeby může být upravován po dobu celého školního roku. Plán schvaluje ředitel školy.

Podle Vyhlášky č. 73/2005 Sb., § 6, odst. 4, IVP obsahuje:

- *„údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování individuální speciálně pedagogické nebo psychologické péče žákovi včetně zdůvodnění;*
- *údaje o cíli vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, včetně případného prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu konání závěrečných zkoušek, maturitních zkoušek nebo absolutoria;*
- *vyjádření potřeby dalšího pedagogického pracovníka nebo další osoby podílející se na práci se žákem a její rozsah;*

- *seznam kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů nezbytných pro výuku žáka nebo pro konání příslušných zkoušek;*
- *jmenovité určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka;*
- *návrh případného snížení počtu žáků ve třídě běžné školy, kde se žák vzdělává;*
- *předpokládanou potřebu navýšení finančních prostředků nad rámec prostředků státního rozpočtu*
- *závěry speciálně pedagogických, popřípadě psychologických vyšetření.“*

Součástí IVP je hodnocení a kontrola výsledků. Mertin (1995) uvádí 2 různé způsoby kontroly účinnosti IVP. Subjektivní posouzení (učitel, rodič jsou spokojeni, vidí zlepšení, zlepšila se atmosféra v rodině, žák se více těší do školy) a objektivní posouzení. Povinnosti školského poradenského zařízení je sledovat, a dvakrát ročně vyhodnocovat dodržování postupů a opatření stanovených v IVP. Poskytuje žákovi, škole i zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu. V Případě nedodržování stanovených opatření informuje o situaci ředitele školy.

4. ASISTENT PEDAGOGA

Asistent pedagoga je podle § 2 zákona č. 563/2004 Sb. Pedagogický pracovník. Tato profese je poměrně nová, v platnosti je od ledna roku 2004. Asistent pedagoga je zaměstnancem různých typů škol, ve kterých jsou vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Profesi lze také nazývat jako podpůrná služba při vzdělávání. Podle názvu funkce – asistent pedagoga, se mylně můžeme domnívat, že tento pracovník je pouze asistentem pedagoga (vyučujícího), jakousi jeho pravou rukou. Asistent pedagoga vždy působí pod vedením pedagoga – třídního učitele, učitele odborných předmětů.

Vyhláška 73/2005 Sb., § 7 definuje hlavní činnosti asistenta pedagoga následovně:

- *„pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí;*
- *pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti;*
- *pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází.“*

Rytmus, o.s., 2004 (In Uzlová, 2010) uvádí další příklady náplně práce. Asistent pedagoga je po celou dobu vyučování přítomen ve třídě, v níž je vzděláván žák se speciálními vzdělávacími potřebami, podle pokynů učitele pracuje s žákem dle individuálního vzdělávacího plánu, na kterém se podílí při jeho tvorbě. Zajišťuje žákovi dle potřeby odreagování a relaxaci. Pomáhá při přípravě pomůcek, plnění úkolů. Pomáhá při orientaci po škole i při přesunech mimo ni. Dle pokynů učitele se věnuje nejen žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i ostatním žákům ve třídě. Jestli je to nezbytné, pomáhá žákovi při obslužných činnostech například při hygieně, na toaletě nebo při stolování. Nikdy však nedělá věci za žáka, pouze pomáhá a vede k samostatnosti. Asistent pedagoga by měl vést záznamy a poskytované podpoře – její průběh, výsledky. V neposlední řadě by se měl vzdělávat, účastnit se seminářů a kurzů určených právě pro jeho profesi. Asistent pedagoga by měl být člověk komunikativní, spolehlivý, schopný pracovat v týmu, měl by mít určitou dávku kreativity a tvořivosti. Dalšími jeho vlastnostmi by měly být vstřícnost, trpělivost, laskavost a empatie. Tato práce vyžaduje osobu důslednou s odpovědným přístupem.

4.1 Zřizování funkce asistenta pedagoga

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami může mnohdy vyžadovat velmi individuální přístup, kdy učitel nestačí věnovat dostatečnou pozornost jak žákovi tak ostatním dětem ve třídě. V této situaci je žádoucí zřízení funkce asistenta pedagoga. Funkce je zřizována na základě zákona č. 561/2004 Sb., § 16 odstavce 9. *„Ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy a vyšší odborné školy může se souhlasem krajského úřadu ve třídě, nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, zřídit funkci asistenta pedagoga. V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.“* V praxi to vypadá následovně. Ředitel školy podá na krajský úřad žádost o povolení zřídit funkci asistenta pedagoga v třídě, v níž je vzděláván žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Žádost obsahuje název a sídlo školy, počet žáků a tříd celkem, počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dosažené vzdělání asistenta pedagoga, předpokládanou výši platu nebo mzdy, zdůvodnění zřízení funkce asistenta pedagoga, cíle, kterých chce ředitel školy zřízením této funkce ve škole dosáhnout, a náplň práce asistenta pedagoga. Zároveň žádost musí podložit doporučením speciálně pedagogického centra (dále jen SPC) nebo pedagogicko-psychologické poradny (dále jen PPP), současně musí požádat o navýšení finančních prostředků. PPP doporučuje funkci asistenta pedagoga na základě Vyhlášky č. 72/2005 Sb., § 2 písm. d) – vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů integrace žáků se zdravotním postižením a § 5 odst. 3 písm. b) – poradna zajišťuje speciální vzdělávací potřeby žáků ve školách, které nejsou samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením, a vypracovává odborné posudky a návrhy opatření pro školy a školská zařízení na základě výsledků psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky. SPC doporučuje funkci asistenta pedagoga na základě Vyhlášky 72/2005 Sb., § 6 odst. 4 písm. a) – centrum zajišťuje speciální připravenost žáků se zdravotním postižením na povinnou školní docházku a speciální vzdělávací potřeby žáků se zdravotním postižením a žáků se zdravotním znevýhodněním, zpracovává odborné podklady pro integraci těchto žáků a pro jejich zařazení a přeřazení do škol a školských zařízení a pro další vzdělávací opatření. Doporučení SPC obvykle obsahuje zdůvodnění potřeby zřízení funkce asistenta pedagoga a to zejména rozsah činnosti (výše pracovního úvazku, doba trvání pracovního poměru) obsah pracovní činnosti (návrh pracovní náplně) a návrh na další poskytované podpůrné služby. Teplá a Šmejkalová (2007) upozorňují, že doporučení SPC není formální určení typu „Asistent pedagoga ANO či NE.“

4.2 **Vzdělávání asistenta pedagoga**

Podle § 20 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících získává asistent pedagoga odbornou kvalifikaci:

- *„vysokoškolským vzděláním, získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd;*
- *vyšším odborným vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřené na přípravu pedagogických asistentů nebo sociální pedagogiku;*
- *středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu pedagogických asistentů;*
- *středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělání a studiem pedagogiky;*
- *základním vzděláním a absolvováním akreditovaného vzdělávacího programu pro asistenty pedagoga uskutečňovaného zařízeními dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.“*

Další možností studia je dle zákona 563/2004 Sb., § 20 a vyhlášky č. 317/2005 Sb., § 4 studium pro asistenty pedagoga (§ 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb.). Po absolvování tohoto studia získává jedinec znalosti a dovednosti v oblasti pedagogických věd, které jsou součástí jeho odborné kvalifikace. Studium je realizováno DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků) v rozsahu 120 hodin a je ukončené závěrečnou zkouškou před komisí. Po úspěšném zvládnutí zkoušek získává osvědčení, díky kterému je oprávněn vykonávat tuto práci.

Uzlová (2010, s. 60-61) uvádí následující tematické okruhy vzdělávacího programu:

„škola, školní práce a role asistenta;

- *škola jako systém (včetně organizace školního roku), základní pedagogické a speciálně pedagogické pojmy, speciální vzdělávací potřeby;*
- *práva a povinnosti asistenta pedagoga, jeho odpovědnost, spolupráce s pedagogem a pedagogickým sborem;*
- *základní orientace ve struktuře vzdělávacích programů;*
- *úvod do systému hodnocení žákovské práce a chování žáka;*
- *základy didaktické výchovné činnosti;*
- *podpora kooperace mezi žáky a vytváření inkluzivního prostředí třídy;*

podpora žáka;

- *orientace v požadavcích školy na žáka (MŠ, ZŠ, SŠ);*
- *základy psychohygieny učení;*
- *základní techniky cíleného pozorování zaměřeného na potřeby žáka a základní techniky pedagogické diagnostiky;*
- *formy a metody podpory žáka při výuce a přípravě na vyučování;*
- *základní znalosti řešení výchovných problémů;*
- *možnosti pomoci při upevňování hygienických a pracovních návyků, prosociálního chování žáků;*
- *základní principy integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;*

systém péče o žáka;

- *systém péče o žáka (působení a možnosti školy, školských poradenských zařízení, léčebné péče, sociálních služeb, krizové intervence, nestátních neziskových organizací);*

- *základní právní předpisy (zákony, vyhlášky, metodické pokyny, které ovlivňují činnost asistenta pedagoga);*
- *spolupráce škol a školských poradenských zařízení s pracovníky pomáhajících profesí a s Policií ČR;*

pedagogicko-psychologická a kulturní specifika v práci asistenta pedagoga;

- *problematika zohledňování kulturních odlišností v práci se žáky z odlišného kulturního prostředí a její odraz ve vzdělávání;*
- *specifika práce se žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí;*
- *specifika práce se žáky se zdravotním postižením;*
- *možnosti mediací se školou, rodinou a žáky;*
- *komunikační dovednosti asistenta pedagoga (strategie vedení rozhovoru, komunikační techniky, struktura rozhovoru).“*

4.3 Finanční ohodnocení

Náplň práce asistenta pedagoga a její následné zařazení do platové třídy probíhá na základě nejnáročnějších požadovaných činností a jeho odborné kvalifikace. Podle katalogu prací dostupné na http://www.mpsv.cz/files/clanky/8980/Katalog_praci_UZ_1_10_2010.pdf jsou platové třídy následující:

4. platová třída

- *přímá pedagogická činnost spočívající v pomocných výchovných pracích zaměřených na zkvalitnění společenského chování dětí, žáků nebo studentů*
- *přímá pedagogická činnost spočívající v pomocných výchovných pracích zaměřených na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků*

5. platová třída

- *provádění rutinních prací při výchově dětí, žáků nebo studentů, upevňování jejich společenského chování, pracovních, hygienických a jiných návyků, péče a pomoc při pohybové aktivizaci dětí, žáků nebo studentů*

6. platová třída

- výchovné práce zaměřené na zkvalitnění společenského chování dětí, žáků nebo studentů
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků

7. platová třída

- výklad textu popřípadě učební látky a individuální práce s dětmi, žáky nebo studenty podle stanovených vzdělávacích programů a pokynů

8. platová třída

- vzdělávací a výchovná činnost podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřená na speciální vzdělávání, individuální vzdělávání nebo specifické výchovné potřeby dítěte, žáka nebo studenta, nebo skupiny dětí, žáků, studentů

9. platová třída

- samostatná vzdělávací a výchovná činnost při vyučování zaměřená na speciální vzdělávací potřeby dítěte, žáka nebo studenta podle rámcových pokynů učitele nebo speciálního pedagoga
- samostatná vzdělávací, výchovná nebo speciálně pedagogická činnost vykonávaná v souladu se stanoveným individuálním vzdělávacím plánem dítěte, žáka nebo studenta podle rámcových pokynů speciálního pedagoga školského poradenského zařízení a v souladu s pokyny učitele

Asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, proto mu náleží 8 týdnů dovolené.

5. OSOBNÍ ASISTENT

Mnohdy lidé neumějí rozlišit funkci asistenta pedagoga a funkci osobního asistenta. Nejzákladnější rozdíl vidím v tom, že asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, spadá tedy pod ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a osobní asistent je sociální služba, která spadá pod ministerstvo práce a sociálních věcí.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v § 39 popisuje osobní asistenci jako terénní službu poskytovanou osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje. **Tento zákon uvádí následující základní činnosti osobního asistenta:**

- *„pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu;*
- *pomoc při osobní hygieně;*
- *pomoc při zajištění stravy;*
- *pomoc při zajištění chodu domácnosti;*
- *výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti;*
- *zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;*
- *pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.“*

5.1 Vzdělání osobního asistenta

Vzdělávání osobních asistentů se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. § 37 této vyhlášky stanovuje požadavky na obsah a rozsah kvalifikačního kurzu, který je potřeba pro plnění této funkce. Kurz je rozdělen do dvou částí a to na část obecnou a zvláštní.

Obecná část obsahuje tyto tematické okruhy:

- *„úvod do problematiky kvality v sociálních službách, standardy kvality sociálních služeb;*
- *základy komunikace, rozvoj komunikačních dovedností, asertivita, metody alternativní komunikace;*
- *úvod do psychologie, psychopatologie, somatologie;*
- *základy ochrany zdraví;*
- *etika výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách, lidská práva a důstojnost;*
- *základy prevence vzniku závislosti osob na sociální službě;*
- *sociálně právní minimum;*
- *metody sociální práce.“*

Zvláštní část obsahuje tyto tematické okruhy:

- *„základy péče o nemocné, základy hygieny, úvod do problematiky psychosociálních aspektů chronických infekčních onemocnění;*
- *aktivizační, vzdělávací a výchovné techniky, základy pedagogiky volného času;*
- *prevence týrání a zneužívání osob, kterým jsou poskytovány sociální služby;*
- *základy výuky péče o domácnost;*
- *odborná praxe;*
- *krizová intervence;*
- *úvod do problematiky zdravotního postižení;*
- *zvládání jednání osoby, které je poskytována sociální služba, jestliže toto jednání ohrožuje její zdraví a život nebo zdraví a život jiných fyzických osob, včetně pravidel šetrné sebeobrany.“*

Kvalifikační kurzy pro osobní asistenty pořádá například:

- občanské sdružení Rytmus
- EDLIT s.r.o.
- vzdělávací instituce Naděje
- občanské sdružení Podané ruce

Zákon o sociálních službách vyžaduje podmínky, které musí pracovník v sociálních službách (tedy i osobní asistent) splňovat. Osobní asistent musí být způsobilý k právním úkonům, trestně bezúhonný, zdravotně způsobilý, a musí mít kvalifikační předpoklady.

6. PRŮZKUMNÉ ŠETŘENÍ

6.1 Úvod průzkumného šetření

V praktické části této bakalářské práce se věnuji mapování výskytu asistenta pedagoga v moravskoslezském kraji v základních školách (běžných, praktických, speciálních) a v mateřských školách (běžných, speciálních). Zjišťuji, na jakých typech škol asistent pedagoga působí, četnost těchto škol. Zabývám se problematikou vztahů ve třídě, kde působí asistent pedagoga, vztahy mezi učitelem a asistentem z pohledu asistenta, vztahy mezi asistentem a třídou rovněž z pohledu asistenta pedagoga. Také se zaměřuji na základní informace ohledně pracovního úvazku, platové ohodnocení a shoda náplně práce s ohodnocením.

Téma asistenta pedagoga jsem si vybrala z důvodu svého velkého zájmu o tuto problematiku. Uznávám asistenty pedagoga jako velmi podstatné pilíře vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami. Poskytují pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, také pomáhají pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti. Komunikují nejen s žáky, ale i se zákonnými zástupci.

6.2 Cíle průzkumného šetření

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit praktické aspekty problematiky využití asistenta pedagoga v moravskoslezském kraji.

Dílčí cíle:

1. Zjistit, četnost asistenta pedagoga ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji.
2. Zjistit, na jakých typech škol asistenti pedagoga nejčastěji působí.
3. Zjistit, délku pracovního úvazku a jeho dostatečnost vzhledem k potřebám žáka
4. Zjistit, jakou platovou třídou je asistent pedagoga ohodnocen a jestli se náplň práce této platové třídy shoduje s prací, kterou asistent vykonává.

6.3 Metoda průzkumu

Pro průzkumnou část této práce jsem zvolila metodu dotazník. Z celkového počtu 19 položek je 13 položek uzavřených, 5 polouzavřených a 1 otevřená. Dotazníky byly distribuovány pomocí internetu. Data z dotazníku jsem zpracovala metodou záznamu četností.

Gavora (2010, s. 121) vymezuje dotazník jako: „způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí,“ a považuje jej jako nejfrekventovanější metodu zjišťování dat. Chráska (2007) vidí výhodu dotazníku v tom, že umožňuje poměrně rychlé a ekonomické získávání dat od velkého počtu respondentů. Gavora (2010) nazývá osobu, která vyplňuje dotazník respondentem, zadávání dotazníků nazývá administrace. V dotazníku můžeme použít 3 typy položek podle stupně otevřenosti.

- otevřené (nestrukturované) položky
- uzavřené (strukturované) položky
- polouzavřené

Chráska (2007) vymezuje nejdůležitější pravidla, základy a požadavky při tvoření jednotlivých položek dotazníku a při sestavování dotazníku jako celku následovně:

- položky v dotazníku musí být všem respondentům jasné, srozumitelné, formulovány stručně;
- formulace položek musí být jasná, nesmí připouštět chápání více způsobů;
- položky v dotazníku by měly zjišťovat jen nezbytné údaje, dotazník by neměl být příliš rozsáhlý;
- položky nesmějí být sugestivní, nesmějí respondentovi podsouvat odpověď;
- motivace respondenta – v úvodu dotazníku stručně vysvětlíme smysl a potřebnost prováděného šetření;
- dotazník musí obsahovat pokyny k vyplňování;
- při konstrukci dotazníku dbáme na to, aby získané údaje byly snadno tříditelné a zpracovatelné;

- v položkách dotazníku nepoužíváme znaky či jiné symboly, kterým respondent nemusí rozumět;
- nejdůležitější položky umístíme ve střední části dotazníku.

6.4 Charakteristika průzkumného souboru

Dotazník byl určen asistentům pedagogů působících ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji (základní škola, základní škola praktická, základní škola speciální, mateřská škola, mateřská škola speciální). Osloveno bylo:

- 35 mateřských škol
- 198 základní škol

Osloveni asistenti pedagoga vyplňovali dotazníky anonymně.

Z celkových 233 rozeslaných dotazníků bylo navraceno **32 dotazníků**. Procentuální návratnost je: 13,733%. Průzkumný soubor tedy tvoří 32 respondentů – asistentů pedagogů, kteří působí ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji. Napříč oslovení celého základního souboru je návratnost dotazníků velmi neuspokojivá. Návratnost dotazníků z 35 mateřských škol je nulová. Tuto nulovou návratnost si vysvětluji nevhodnou formou distribuce dotazníku, kterou jsem v práci použila. „Návratnost znamená poměr počtu odeslaných dotazníků k počtu vyplněných a vrácených dotazníků.“ (Gavora, 2010, s. 130). Interpretace dotazníku pomocí internetu není vhodnou formou. Takto nízkou návratností může být narušena validita šetření.

6.5 Organizace a průběh průzkumného šetření

Stanovila jsem hlavní a dílčí cíle této práce. Dle stanovených cílů jsem vytvořila dotazník o 19 položkách. Požádala jsem o spolupráci paní Ing. Šárku Palyzovou, zaměstnankyni Ústavu pro informace ve vzdělávání, divize statických informací a analýz. Ta mi ochotně poskytla seznam názvu a adres základních a mateřských škol v moravskoslezském kraji, kde působí asistenti pedagoga. Na internetových stránkách jsem podle názvu a adresy

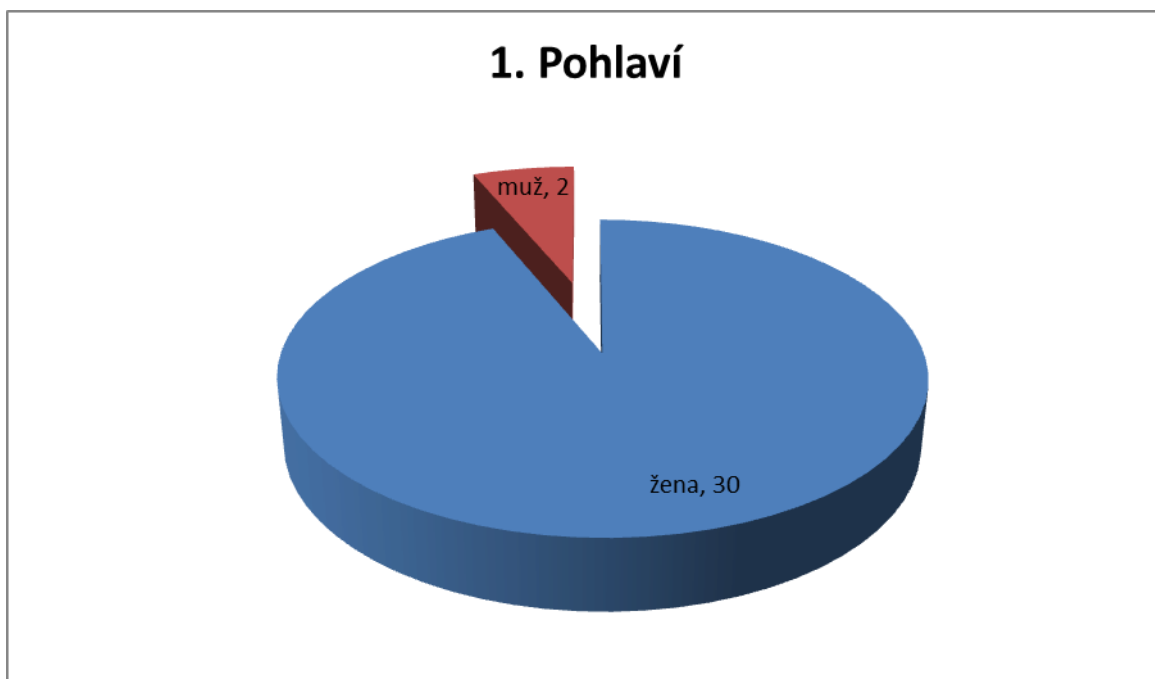
školy vyhledala e-mail a oslovila jsem je. Každé škole jsem poslala e-mail zvlášť. Tento e-mail tvořil předmět- žádost o spolupráci, průvodní dopis, ve kterém jsem oslovovala respondenty osobně. Tedy – vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli. Tímto oslovením jsem chtěla docílit bližšího kontaktu. V příloze jsem přiložila dotazník, který je součástí bakalářské práce (viz Příloha č. 2). Respondentům, kteří mi vyplnili dotazník, jsem poslala poděkování za spolupráci.

Časový harmonogram průzkumného šetření:

Příprava průzkumného šetření	12/2011-1/2012
Samotné průzkumné šetření	2/2012
Zpracování výsledků	3/2012

6.6 Interpretace výsledků průzkumného šetření

V této kapitole interpretuji získané informace, které jsem zpracovala díky 32 respondentů – asistentů pedagogů. Pro větší přehlednost využívám grafy a tabulky. Každý graf a tabulka má své číslo a název.

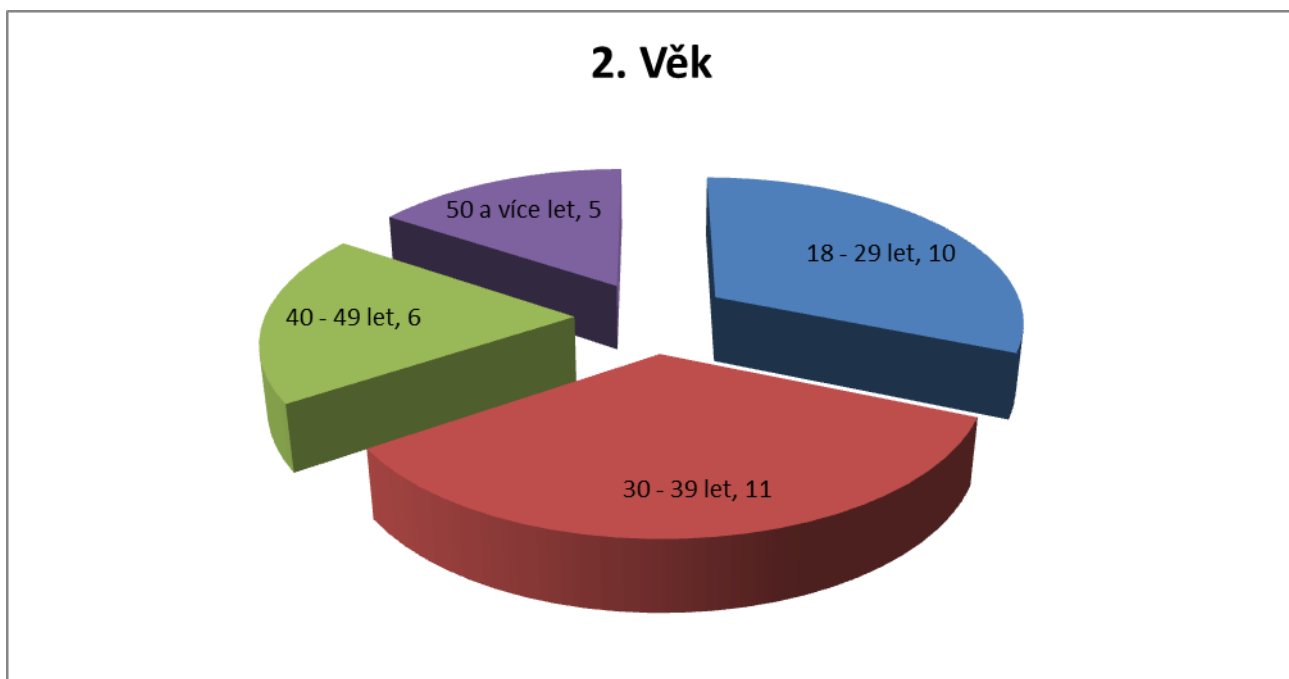

Graf 1: Pohlaví asistenta pedagoga.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Žena	30	94,00%
Muž	2	6,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 1: Pohlaví asistenta pedagoga.

Na tuto otázku odpovědělo všech 32 respondentů. Z tohoto počtu jsou 30 respondentů ženy (94%) a pouze 2 muži (6%). Vzhledem k převaze žen ve školství jsem tento výsledek očekávala.

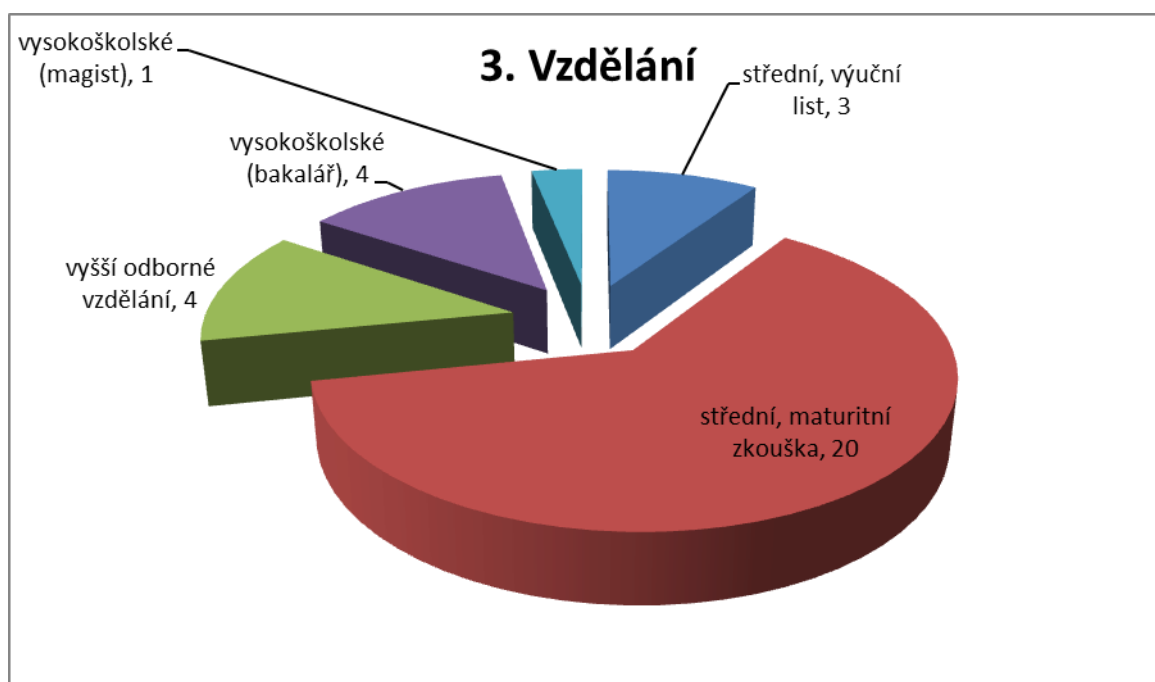

Graf 2: Věk asistenta pedagoga.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
18 – 29 let	10	31,00%
30 – 39 let	11	34,00%
40 – 49 let	6	19,00%
50 a více let	5	16,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 2: Věk asistenta pedagoga.

Nejvíce odpovídajících respondentů - 11 (34%) je ve věku 30 – 39 let. (31%) respondentů - 10 se nachází ve věkové hranici 18 – 29 let. (19%) respondentů – 6 je ve věku 40 – 49 let. Nejméně respondentů - 5 (16%) jsou ve věku 50 a starší.

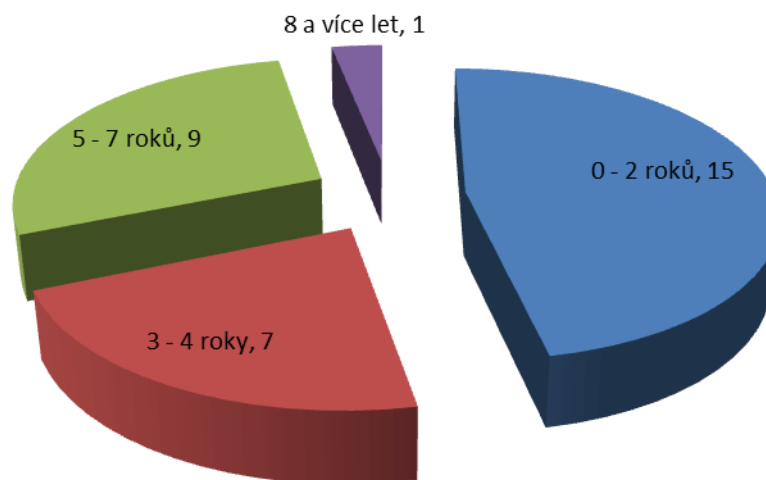
Graf 3: Nejvyšší dosažené vzdělání.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Základní vzdělání	0	0,00%
Střední, výuční list	3	9,00%
Střední, maturitní zkouška	20	62,00%
Vyšší odborné vzdělání	4	13,00%
Vysokoškolské (bakalář)	4	13,00%
Vysokoškolské (magistr)	1	3,00%
Jiné – prosím napište	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 3 : Nejvyšší dosažené vzdělání.

Z celkového počtu 32 respondentů je nejčastější vzdělání asistentů pedagoga střední, ukončené maturitní zkouškou. Tohoto vzdělání dosáhlo 20 respondentů (62%). Shodný počet respondentů – 4 (13%) uvádí své nejvyšší dosažené vzdělání vysokoškolské – bakalář, respektive vyšší odborné. 3 respondenti (9%) uvedli své nejvyšší dosažené vzdělání střední, ukončené výučním listem. Pouze jeden respondent (3%) dosáhl vysokoškolského – magisterského vzdělání. Ani jeden respondent neuvedl nejvyšší dosažené vzdělání základní, ani nevolil položku jiné vzdělání.

4. Jak dlouho vykonáváte tuto práci

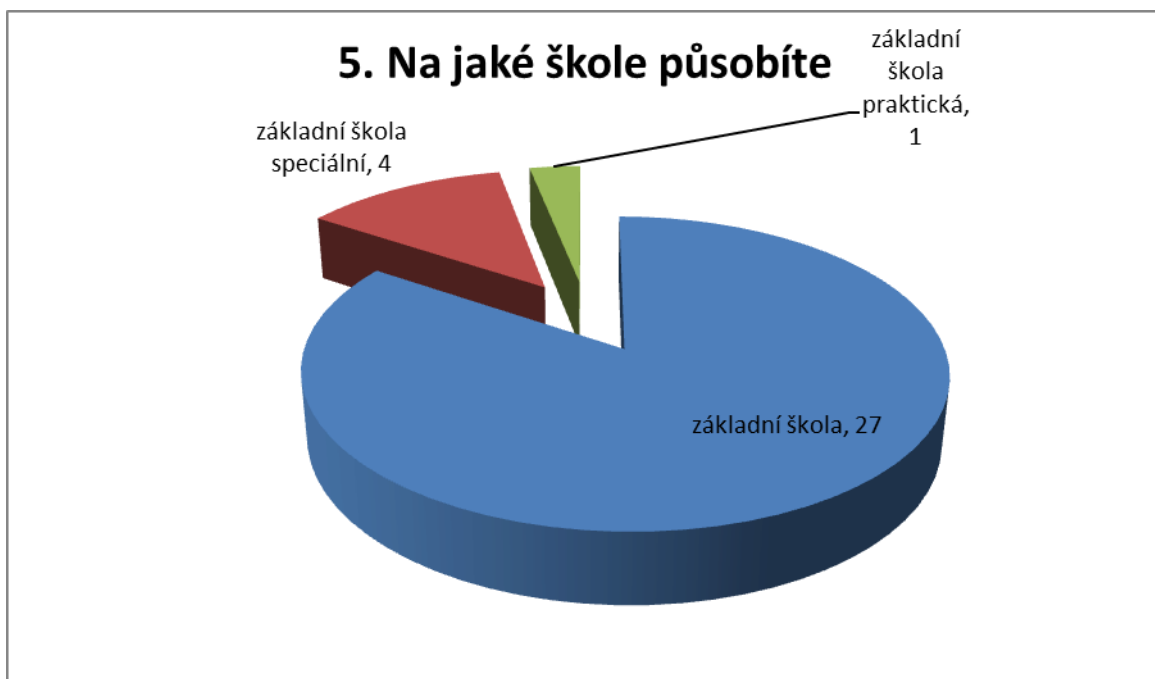

Graf 4: Délka vykonávané práce.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
0 – 2 roky	15	47,00%
3 – 4 roky	7	22,00%
5 – 7 let	9	28,00%
8 a více let	1	3,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 4 : Délka vykonávané práce.

Nejčastější délka praxe asistentů pedagoga je 0 – 2 roky, uvedlo ji 47% dotázaných. Naopak nejméně častou odpovědí respondentů je praxe dlouhá 8 a více let. Uvedl ji pouze 1 odpovídající (3%). 7 respondentů (22%) vykonává svou práci 3 – 4 roky, 9 respondentů (28%) vykonává svou práci 5 – 7 roků.

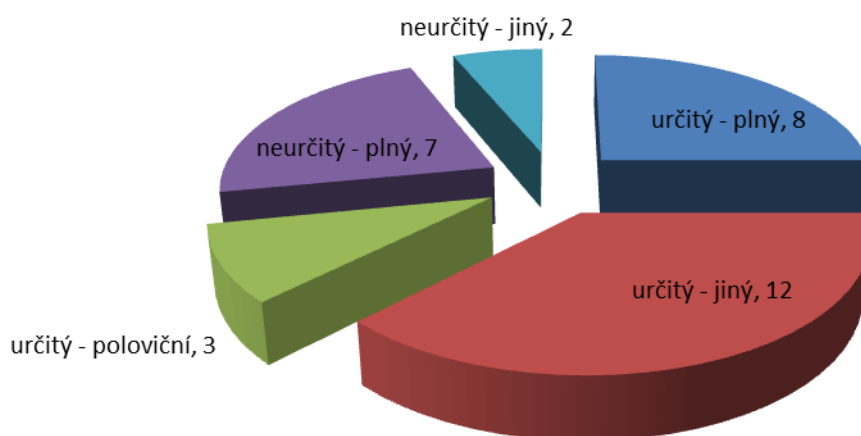
Graf 5: Typ školy, na které působí asistent pedagoga.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Mateřská škola	0	0,00%
Základní škola	27	84,00%
Základní škola praktická	1	3,00%
Základní škola speciální	4	13,00%
Jiná – prosím napište	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 5: Typ školy, na které působí asistent pedagoga.

Drtivá většina respondentů pracuje na pozici asistent pedagoga v běžných základních školách. Uvádí to 27 respondentů (84%) z celkových 32. 4 respondenti (13%) pracují v základní škole speciální a 1 respondent (3%) v základní škole praktické. Ani jeden z odpovídajících nepracuje v mateřské škole.

6. V jakém pracovním poměru působíte jako asistent pedagoga

Graf 6: Typy pracovního poměru.

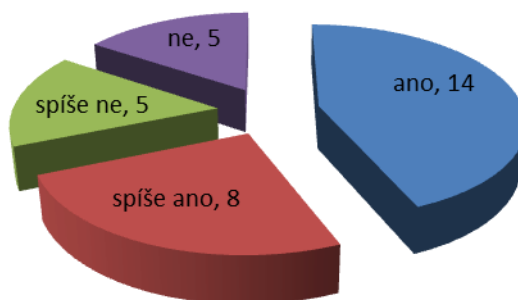
Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Doba určitá – plný pracovní poměr	8	25,00%
Doba určitá – poloviční pracovní p.	3	9,00%
Doba určitá – jiný pracovní poměr	12	38,00%
Doba neurčitá – plný pracovní poměr	7	22,00%
Doba neurčitá – poloviční prac. p.	0	0,00%
Doba neurčitá – jiný pracovní poměr	2	6,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 6 : Typy pracovního poměru.

12 respondentů (38%) z celkových 32 odpovídajících uvedlo svůj pracovní poměr jako doba určitá – jiný. V dotazníku mohli uvést o jaký jiný typ poměru se jedná. Uvedli následující: 38%, 40%, 70%, 5 krát 75%, 80%, 85%, 86%. 8 respondentů (25%) pracuje na dobu určitou v plném pracovním poměru a 3 respondenti (9%) pracuje taktéž na dobu určitou ale v polovičním pracovním poměru.

7 respondentů (22%) pracuje na dobu neurčitou v plném pracovním poměru. 2 respondenti (6%) uvedli svůj pracovní úvazek – doba neurčitá – jiný typ. V tomto případě jiný typ znamená 75% a 80%.

7. Je podle Vás časová dotace stanovená v rámci pracovního poměru dostatečná, vzhledem k potřebám žáka se speciálními potřebami

Graf 7: Dostatečnost časové dotace pracovního poměru vzhledem k potřebám žáka.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Ano	14	44,00%
Spíše ano	8	25,00%
Nevím	0	0,00%
Spíše ne	5	15,50%
Ne	5	15,50%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 7: Dostatečnost časové dotace pracovního poměru vzhledem k potřebám žáka.

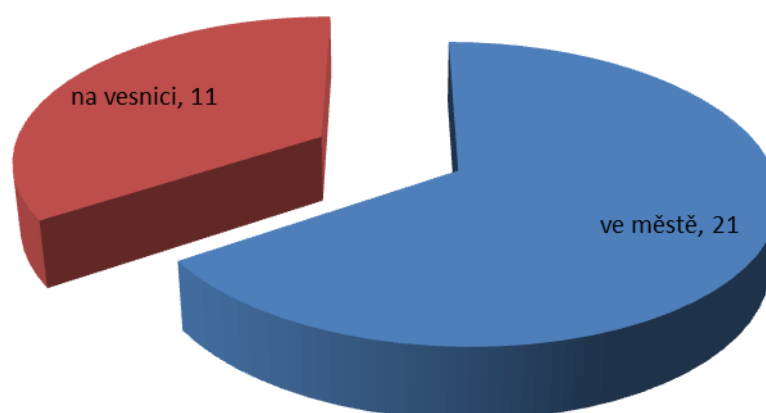
14 respondentů (44%) je názoru, že časová dotace je dostatečná vzhledem k potřebám žáka. 8 respondentů (25%) je názoru – spíše ano.

Položku nevím žádný respondent neuvedl. Shodný počet odpovědí 5 (15,50%) je u položky spíše ne a ne. Tady bych chtěla poukázat na to, že tyto odpovědi volili asistenti, jejichž pracovní úvazek není plný.

Spíše ne uvedli asistenti s tímto pracovním poměrem – 38%, 3x 75%, 85%

Položku ne zvolili asistenti s tímto pracovním poměrem – 40%, 2 x 50%, 2 x 80%.

8. Kde je Vaše škola situována

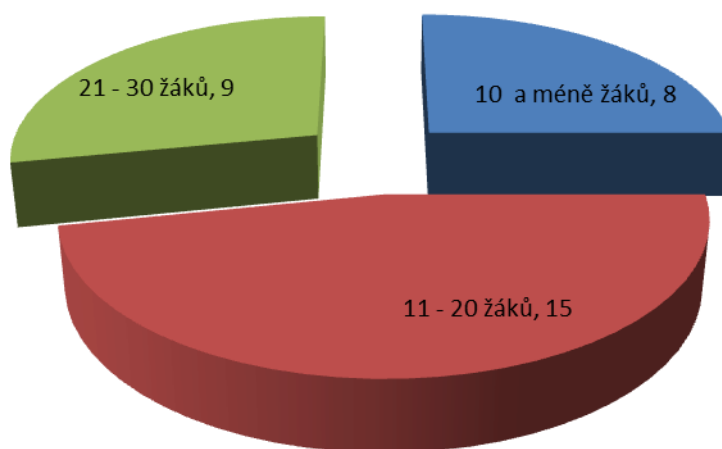
Graf 8: Místo školy, kde působí asistent pedagoga.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Ve městě	21	66,00%
Na vesnici	11	34,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 8: Místo školy, kde působí asistent pedagoga.

Školy, na kterých působí asistenti pedagoga se nachází převážně ve městě. Takto odpovědělo 21 respondentů (66%) z celkových 32. Zbylých 11 respondentů (34%) působí na škole, která se nachází na vesnici.

9. Kolik je žáků ve třídě, kde působíte

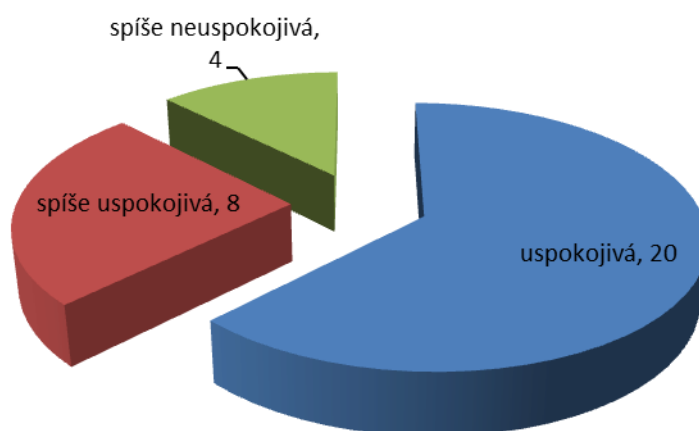
Graf 9: Počet žáků ve třídě.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
10 a méně	8	25,00%
11 - 20	15	47,00%
21 - 30	9	28,00%
31 a více	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 9 : Počet žáků ve třídě.

Nejvíce respondentů uvádí, že pracují ve třídě kde je 11 – 20 žáků. Uvedlo to 15 odpovídajících (47%). Naopak žádný respondent nepracuje ve třídě, kde je 31 a více žáků. 9 respondentů (28%) působí ve třídě, kde je 21 – 30 žáků a 8 respondentů (25%) působí ve třídě s 10 a méně žáků.

10. Jaká je podpora (didaktické pomůcky) ze strany školy pro výkon asistenta pedagoga

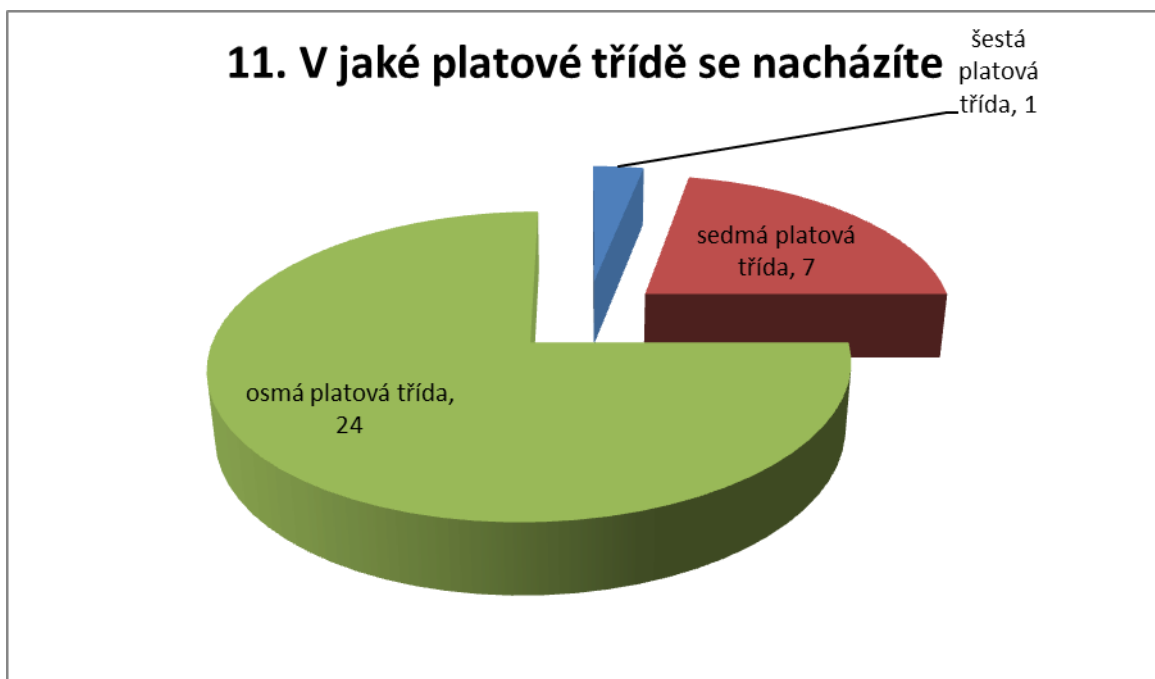

Graf 10: Podpora ze strany školy.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Uspokojivá	20	62,00%
Spíše uspokojivá	8	25,00%
Spíše neuspokojivá	4	13,00%
Neuspokojivá	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 10: Podpora ze strany školy.

20 respondentů (62%) cítí podporu ze strany školy pro výkon své práce jako uspokojivou. 8 respondentů (25%) si myslí, že podpora je spíše uspokojivá, spíše neuspokojivou podporu cítí 4 respondenti (13%). Z celkového počtu 32 odpovídajících nikdo neuvádí podporu ze strany školy pro výkon jejich práce jako neuspokojivou.

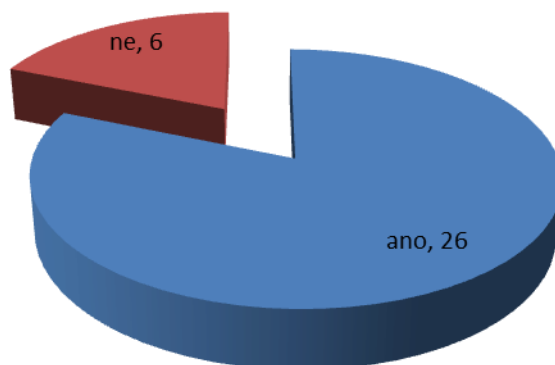
Graf 11: Platové třídy.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Čtvrtá platová třída	0	0,00%
Pátá platová třída	0	0,00%
Šestá platová třída	1	3,00%
Sedmá platová třída	7	22,00%
Osmá platová třída	24	75,00%
Devátá platová třída	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 11: Platové třídy.

Většina odpovídajících se nachází v osmé platové třídě. Z celkových 32 respondentů to uvedlo 24 z nich (75%). 7 respondentů (22%) jsou ohodnoceni 7 platovou třídou a 1 respondent (3%) šestou platovou třídou. Nikdo z oslovených respondentů se nenachází ve čtvrté, páté nebo deváté platové třídě.

12. Shoduje se Vaše náplň práce s náplní práce platové třídy, ve které se nacházíte

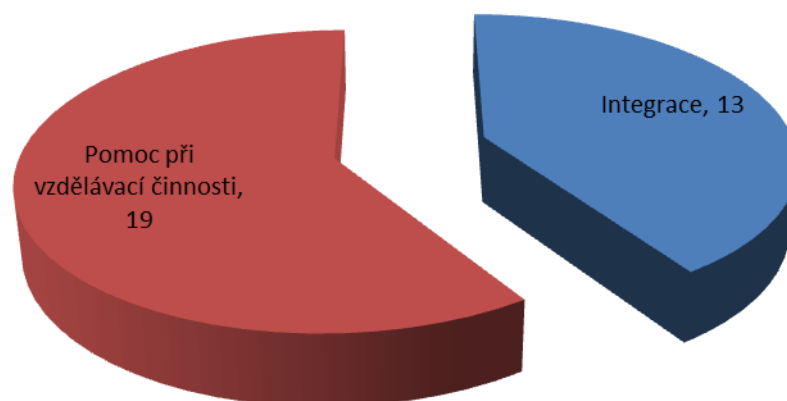
Graf 12: Shoda pracovní náplně s náplní práce v platové třídě.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Ano	26	81,00%
Ne	6	19,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 12: Shoda pracovní náplně s náplní práce v platové třídě.

Drtivý počet respondentů – 26 (81%) uvádí shodu náplně práce s náplní práce platové třídy, ve které se nachází. 6 respondentů (19%) si myslí, že jejich náplň práce se neshoduje s náplní práce platové třídy, ve které se nachází. Jeden z těchto šesti respondentů je ohodnocen sedmou platovou třídou, ostatních 5 respondentů je ohodnoceno osmou platovou třídou.

13. V čem vidíte největší přínos Vaší práce pro dítě se SVP

Graf 13: Přínos práce asistenta pedagoga pro dítě se SVP.

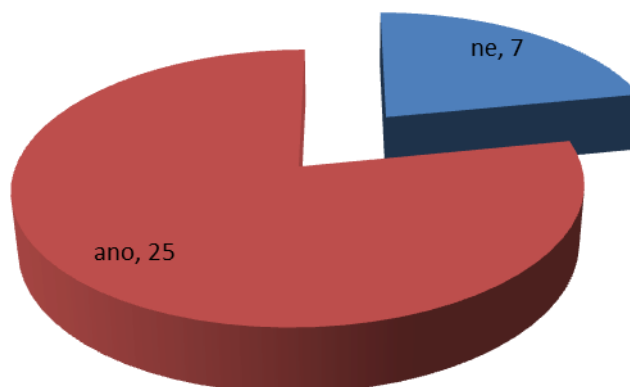
Tato položka byla v dotazníku otevřená. Dávala respondentům možnost plného vyjádření svého názoru. Výpovědi asistentů, jsem dle jejich názoru, rozdělila na dvě skupiny. První skupina asistentů vidí největší přínos své práce pro dítě se SVP v pomoci při vzdělávací činnosti. Podrobnější výklad učiva, pomoc při zapisování učiva. Druhá skupina asistentů vidí největší přínos své práce v pomoci při integraci dítěte do běžné školy, pomoc při začleňování se do kolektivu třídy. Interpretuji vybrané autentické výpovědi respondentů.

Pomoc při vzdělávací činnosti

- „S dítětem máme doučování, také psaní na PC. V některých hodinách mu pomaleji vysvětluji učivo. Pomáhám při zápisech učiva. Spolupráce s dítětem je velice dobrá, dobře si rozumíme. Pokud něco nechápe, okamžitě se na mě obrací s prosbou o vysvětlení.“
- „Přepis učiva, dlouhodobější výklad učiva, pomoc s manuálními úkoly.“
- „Pomoc dítěti v orientaci v zadaném úkolu, podrobné vysvětlení úkolu. Působím jako spojovací článek mezi dítětem a pedagogem. Možnost dítěti individuálně přizpůsobit učivo v jednotlivých předmětech, možnost práce na PC. Je toho hodně co lze pro dítě udělat, aby nebyl narušen chod výuky, hlavně v malotřídce.“

- *Asistent se více věnuje žákům se speciálními potřebami, dovede žákům pomoc s učivem, aniž by musel požádat učitele. “*
- Integrace
- *„Možnost integrace dítěte na běžnou základní školu.“*
- *„Za největší přínos mé práce považuji možnost vzdělávání žáka se speciálně vzdělávacími potřebami na běžné základní škole.“*
- *„Pomoc při integraci na běžné škole, pomoc při začleňování se do kolektivu“*

14. Vzděláváte se, nebo jinak doplňujete informace

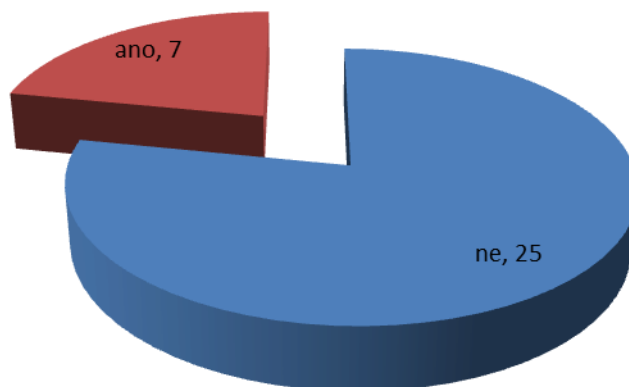
Graf 14: Doplňující vzdělávání asistentů.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Ano	25	78,00%
Ne	7	22,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 13: Doplňující vzdělávání asistentů.

7 respondentů (22%) uvedlo, že se nijak dál nevzdělává. Většina respondentů však dále doplňuje své informace. Uvedlo tak 25 (78%) odpovídajících z celkového počtu 32. V této položce mohli respondenti uvést z jakých zdrojů se dále vzdělávají. Uvedli: „časopisy, internet, kurzy kvic, školení, literatura (Portál, APLA), semináře, konzultace s jinými asistenty, nálechové hodiny na základních školách speciálních.“ Konkrétní knihu, nebo konkrétní časopis však nikdo neuvedl.

15. Zasahuje Vaše práce do kompetence jiného pracovníka (učitele)

Graf 15: Přesah práce asistenta pedagoga do kompetence jiného pracovníka.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Ano	7	22,00%
Ne	25	78,00%
Celkem	32	100,00%

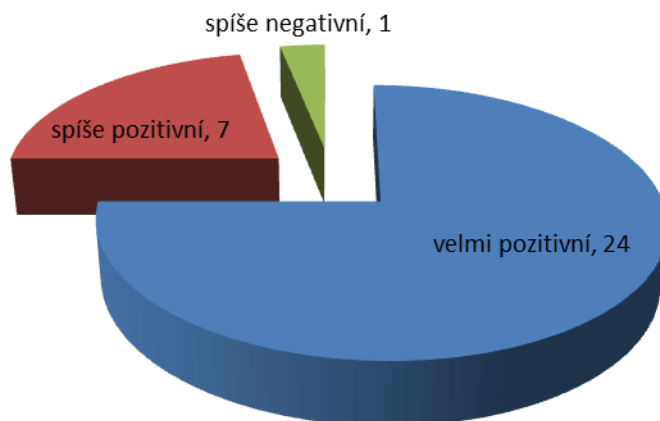
Tabulka 14: Přesah práce asistenta pedagoga do kompetence jiného pracovníka.

Většina respondentů 25 (78%) uvádí, že jejich práce nezasahuje do kompetence jiného pracovníka. Z celkového počtu 32 odpovídajících si 7 z nich (22%) myslí, že jejich práce přesahuje do kompetence jiného pracovníka. U odpovědi ano měli respondenti možnost uvést příklad. Interpretuji autentické výpovědi respondentů.

- „Pomoc paní učitelce při práci ve skupinách.“
- „Dozor na chodbách během přestávky.“
- „Někdy přebírám celou výuku.“
- „Všechny vyučované předměty musíme s učitelem zkonzultovat, upravit žákovi učivo, mnohdy ze dne na den dle jeho zdravotního stavu.“
- „Pomoc v hodinách i jiným žákům ve třídě, kteří to potřebují, protože jsou pomalejší.“

- *„Sestavuji individuální plány.“*
- *„Pomáhám učitelovi při hodnocení žáků, kontroluji písemky.“*

16. Jaký je vztah mezi Vámi a učitelem s kterým spolupracujete

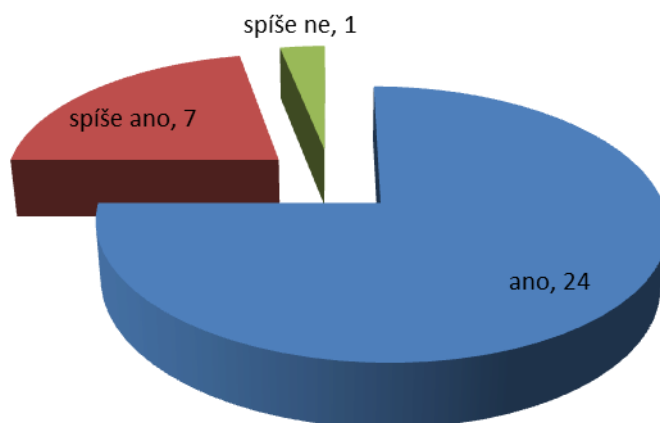
Graf 16: Vztah mezi asistentem a učitelem.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Velmi pozitivní	24	75,00%
Spíše pozitivní	7	22,00%
Nevím	0	0,00%
Spíše negativní	1	3,00%
Velmi negativní	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 15 : Vztah mezi asistentem a učitelem.

Velmi pozitivně hodnotí vztah s učitelem, se kterým spolupracuje 24 (75%) odpovídajících. Tato skutečnost přispívá k lepší atmosféře během vyučování, což jistě ovlivňuje vzdělávání žáků v hodinách. Spíše pozitivně vidí vztah s učitelem 7 (22%) respondentů. 1 respondent (3%) uvádí spíše negativní vztah s učitelem, se kterým spolupracuje. Každý z oslovených respondentů umí ohodnotit vztah s učitelem, tudíž nikdo nevyužil možnosti odpovědi nevím. Velmi negativní vztah s učitelem nikdo z dotázaných nemá.

17. Jste spokojen / spokojena s vedením školy

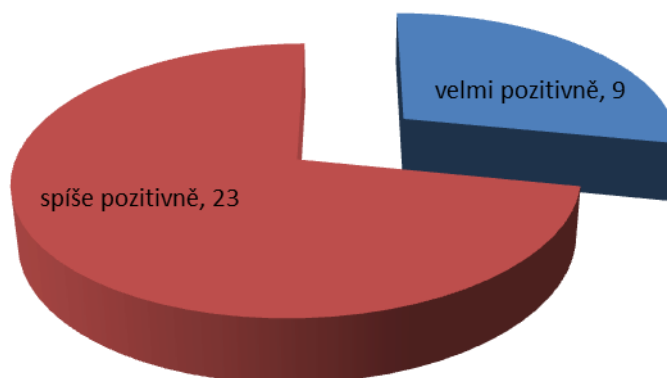
Graf 17: Spokojenost s vedením školy.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Ano	24	75,00%
Spíše ano	7	22,00%
Spíše ne	1	3,00%
Ne	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 16: Spokojenost s vedením školy

Z 32 odpovídajících je 24 (75%) spokojeno s vedením školy. Spíše spokojených je 7 (22%) a 1 respondent (3%) je spíše nespokojen. Respondent spíše nespokojený s vedením školy je ten samý respondent, který jako jediný hodnotil vztah s učitelem, se kterým spolupracuje spíše negativně.

18. Jak si myslíte, že Vás vnímají ostatní žáci ve třídě

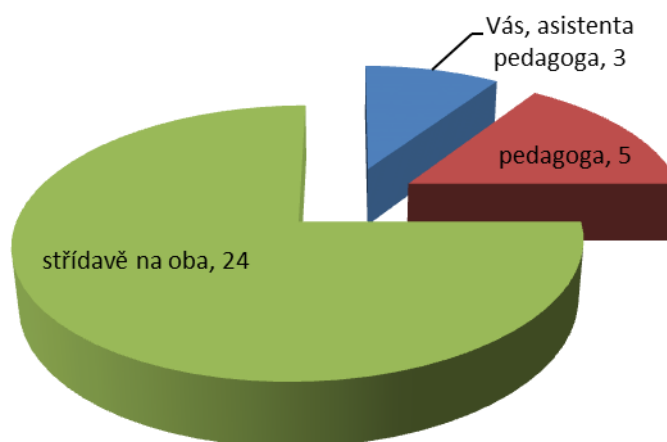
Graf 18: Vnímání asistenta pedagoga ostatních žáků.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Velmi pozitivně	9	28,00%
Spíše pozitivně	23	72,00%
Nevím	0	0,00%
Spíše negativně	0	0,00%
Velmi negativně	0	0,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 17: Vnímání asistenta pedagoga ostatních žáků ve třídě.

23 odpovídajících (72%) si myslí, že jej ostatní žáci ve třídě vnímají spíše pozitivně. 9 z dotázaných (28%) zvolilo odpověď velmi pozitivně. Nikdo z odpovídajících si nemyslí, že jej ostatní žáci ve třídě vnímají spíše negativně nebo velmi negativně. Tato skutečnost je velmi uspokojující. Všichni respondenti uměli na položku odpovědět, tudíž nevyužili možnosti odpovědi nevím.

19. Žáci se v hodinách častěji obrací na pomoc

Graf 19: Žáci se v hodinách častěji obrací na pomoc.

Možné odpovědi	Počet respondentů	Vyjádření v %
Vás, asistenta pedagoga	3	9,00%
Pedagoga	5	16,00%
Střídavě na oba	24	75,00%
Celkem	32	100,00%

Tabulka 18: Žáci se v hodinách častěji obrací na pomoc.

3 respondenti (9%) uvádí, že se žáci v hodinách častěji obrací na pomoc asistenta pedagoga. Častěji se žáci obrací na pomoc pedagoga, míní 5 respondentů (16%). Nejčastěji se však žáci v hodinách obrací na pomoc obou. Střídavě jak na pedagoga tak na asistenta pedagoga. Takto odpovědělo 24 respondentů (75%).

6.7 Vyhodnocení dílčích cílů průzkumného šetření

1. Zjistit, četnost asistenta pedagoga ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji.

Asistent pedagoga působí v 233 školských zařízeních v moravskoslezském kraji. Mezi školská zařízení v tomto případě řadím základní školy (běžné, praktické, speciální) a mateřské školy (běžné, speciální). Tento dílčí cíl jsem mohla splnit především díky spolupráci s paní Ing. Šárkou Palyzovou.

2. Zjistit, na jakých typech škol asistenti pedagoga nejčastěji působí.

Z odpovědi respondentů (Tabulka č. 5) vyplývá základní škola (běžná) jako nejčastější typ školského zařízení, kde působí asistent pedagoga. V tomto směru vidím přínos asistence pro žáka především v pomoci při integraci do běžné základní školy, mezi zdravé vrstevníky.

3. Zjistit, délku pracovního úvazku a jeho dostatečnost vzhledem k potřebám žáka

- 15 Respondentů pracuje na plný pracovní úvazek. Z toho 14 respondentů vidí jejich pracovní úvazek vzhledem k potřebám žáka jako **dostačující**.
- **Spíše dostačující** hodnotí svůj pracovní úvazek 1 respondent s plným pracovním úvazkem a respondenti s 50%, 70%, 3 respondenti s 75% úvazkem, 80% a 86% úvazkem.
- 3 respondenti s 75% úvazkem, a 1 respondent s 38% a 85% úvazkem si myslí, že jejich stanovený pracovní úvazek je **spíše nedostačující**.
- **Nedostačující** pracovní úvazek mají dle mínění respondentů celkem 5 asistentů, jejichž pracovní úvazek je 40%, 2 krát 50%, a dvakrát 80%.

4. Zjistit, jakou platovou třídou je asistent pedagoga ohodnocen a jestli se náplň práce této platové třídy shoduje s prací, kterou asistent vykonává.

V **šesté platové třídě** se nachází 1 respondent. Uvádí, že jeho náplň práce se shoduje s náplní práce šesté platové třídy.

V **sedmé platové třídě** se nachází 7 respondentů. Z těchto sedmi respondentů si 6 asistentů myslí, že se jejich pracovní náplň shoduje s náplní práce v sedmé platové třídě. 1 respondent si to nemyslí.

V osmé platové třídě se nachází 24 respondentů. 19 respondentů uvádí shodu náplně práce s náplní práce osmé platové třídy. 5 respondentů si to nemyslí.

6.8 Závěr průzkumného šetření

Z průzkumného šetření vyplývá, že ve funkci asistentů pedagoga v moravskoslezském kraji pracují převážně ženy. Finanční ohodnocení, nízká pracovní seberealizace mohou být důvody, proč se v této funkci nevyskytují více muži.

Školy, ve kterých působí asistenti pedagogů, se nachází převážně ve městě. Ve třídách je nejčastěji 11-20 žáků. Tito žáci vnímají asistenta pedagoga spíše pozitivně.

Z výpovědí respondentů vyplývá spokojenost asistentů ve vztahu s učitelem, se kterým spolupracují a s vedením školy, na které pracují.

Velmi pozitivně vidím doplňující vzdělávání asistentů. Literatura, školení, internet uvádí jako zdroje informací.

7. ZÁVĚR

Pro svou bakalářskou práci jsem zvolila téma Asistence ve školských zařízeních a její mapování v moravskoslezském kraji. Toto téma, respektive tato profese, je mi velice blízká. V rámci speciálně-pedagogických praxí, které jsem vykonávala během studia, jsem poznala mnoho asistentů pedagoga. Setkala jsem se s uspokojením z jejich práce, ale i s úskalím, která tato profese může přinášet. Dle mého názoru jsou asistenti pedagoga nepostradatelné osoby v rámci vzdělávání žáků. Poskytují pomoc, kterou umí nejvíce ohodnotit právě dítě, žák, kvůli kterému byla tato funkce do třídy zřizována.

Cílem bakalářské práce bylo seznámit čtenáře s problematikou asistenta pedagoga, získat a seskupit informace o této profesi, zjistit četnost asistentů ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji.

V rámci tvorby této práce jsem získala a ucelila mnoho informací ohledně asistenta pedagoga, a to především díky literatuře, z které jsem čerpala.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Knižní zdroje

- FRANIOK, Petr. *Vzdělávání osob s mentálním postižením*. 3. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě – Pedagogická fakulta. 2008. 144 s. ISBN 978-80-7368-622-2
- GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Brno: Paido. 2010. 264 s. ISBN 978-80-7315-185-0
- CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Grada. 2007. 272 s. ISBN 978-80-274-1369-4
- MERTIN, Václav. *Individuální vzdělávací program*. 1. vyd. Praha: Portál. 1995. 112 s. ISBN 80-7178-033-4
- MICHALÍK, Jan. *Obecné podmínky školské integrace v České republice*. In Müller a kol. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2001. 289 s. ISBN 80-244-0231-9
- MÜLLER, Oldřich. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2001. 289 s. ISBN 80-244-0231-9
- PIPEKOVÁ, Jarmila. *Osoby s mentálním postižením ve světle současných edukativních trendů*. 1. vyd. Brno: MSD. 2006. 208 s. ISBN 80-8663-340-3
- RENOTIÉROVÁ, Marie., LUDÍKOVÁ, Libuše. A kolektiv. *Speciální pedagogika*. 3. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2005. 314 s. ISBN 80-244-1073-7
- TEPLÁ, Marta., ŠMEJKALOVÁ, Hana. *Základní informace k zajišťování asistenta pedagoga do třídy, v níž je vzděláván žák nebo žáci se zdravotním postižením*. 1. vyd. Praha: IPPP ČR. 2007. 32 s. ISBN 978-80-86856-35-3
- UZLOVÁ, Iva. *Asistence lidem s postižením*. 1. vyd. Praha: Portál. 2010. 135 s. ISBN 978-80-7367-764-0
- ZELINKOVÁ, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. 1. vyd. Praha: Portál. 2001. 207 s. ISBN 80-7178-544-X

Internetové zdroje

MPSV. *Vyhláška č.505/2006., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách* [online]. 15. 11. 2006, [11. 3. 2012].

http://www.mpsv.cz/files/clanky/7336/505_2006_aktual.pdf

MPSV. *Zákon č.108/2006 Sb., o sociálních službách* [online]. 1. 7. 2009, [11. 3. 2012].

http://www.mpsv.cz/files/clanky/6195/zakon_108_2006.pdf

MŠMT. *Vyhláška č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních* [online]. 17. 2. 2005, [16. 1. 2012].

<<http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-72-2005-sb-1>>

MŠMT. *Vyhláška č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných* [online]. 9. 2. 2005, [16. 1. 2012].

<http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-73-2005-sb-1>

MŠMT. *Vyhláška č.317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků* [online]. 8. 8. 2005, [25. 1. 2012].

<http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-317-2005-sb>

MŠMT. *Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)* [online]. 10. 11. 2004, [3. 2. 2012].

<http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon?highlightWords=561%2F2004>

MŠMT. *Zákon č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a změně některých zákonů* [online]. 24. 9. 2004, [19. 2. 2012].

<http://www.msmt.cz/mladez/zakon-c-563-2004-sb-o-pedagogickych-pracovnicich?highlightWords=563%2F2004>

NAŘÍZENÍ VLÁDY. *Zákon č.222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě* [online]. 1. 10. 2010, [7. 3. 2012].

http://www.mpsv.cz/files/clanky/8980/Katalog_praci_UZ_1_10_2010.pdf

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Pohlaví asistenta pedagoga.	- 30 -
Tabulka 2: Věk asistenta pedagoga.	- 31 -
Tabulka 3: Nejvyšší dosažené vzdělání.	- 33 -
Tabulka 4: Délka vykonávané práce.	- 33 -
Tabulka 5: Typ školy, na které působí asistent pedagoga.	- 34 -
Tabulka 6: Typy pracovního poměru.	- 37 -
Tabulka 7: Dostatečnost časové dotace pracovního poměru vzhledem k potřebám žáka.	- 36 -
Tabulka 8: Místo školy, kde působí asistent pedagoga.	- 37 -
Tabulka 9: Počet žáků ve třídě.	- 38 -
Tabulka 10: Podpora ze strany školy.	- 39 -
Tabulka 11: Platové třídy.	- 40 -
Tabulka 12: Shoda pracovní náplně s náplní práce v platové třídě.	- 41 -
Tabulka 13: Doplnující vzdělávání asistentů.	- 44 -
Tabulka 14: Přesah práce asistenta pedagoga do kompetence jiného pracovníka.	- 45 -
Tabulka 15: Vztah mezi asistentem a učitelem.	- 47 -
Tabulka 16: Spokojenost s vedením školy.	- 48 -
Tabulka 17: Vnímání asistenta pedagoga ostatních žáků ve třídě.	- 49 -
Tabulka 18: Žáci se v hodinách častěji obrací na pomoc.	- 50 -

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Pohlaví asistenta pedagoga.....	- 30 -
Graf 2: Věk asistenta pedagoga	- 31 -
Graf 3: Nejvyšší dosažené vzdělání.....	- 32 -
Graf 4: Délka vykonávané práce	- 33 -
Graf 5: Typ školy, na které působí asistent pedagoga	- 34 -
Graf 6: Typ pracovního poměru	- 35 -
Graf 7: Dostatečnost časové dotace pracovního poměru vzhledem k potřebám žáka.....	- 36 -
Graf 8: Místo školy, kde působí asistent pedagoga	- 37 -
Graf 9: Počet žáků ve třídě	- 38 -
Graf 10: Podpora ze strany školy.....	- 39 -
Graf 11: Platové třídy	- 40 -
Graf 12: Shoda pracovní náplně s náplní práce v platové třídě	- 41 -
Graf 13: Přínos práce asistenta pedagoga pro dítě s SVP.....	- 42 -
Graf 14: Doplnující vzdělávání asistentů	- 44 -
Graf 15: Přesah práce asistenta pedagoga do kompetence jiného pracovníka	- 45 -
Graf 16: Vztah mezi asistentem a učitelem	- 47 -
Graf 17: Spokojenos s vedením školy	- 48 -
Graf 18: Vnímání asistenta pedagoga ostatních žáků.....	- 49 -
Graf 19: Žáci se v hodinách častěji obrací na pomoc	- 50 -

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Průvodní dopis k dotazníku.....	- 59 -
Příloha 2: Dotazník	- 60 -

Příloha 1: Průvodní dopis k dotazníku

VÁŽENÝ PANE ŘEDITELI / VÁŽENÁ PANÍ ŘEDITELKO

Dovoluji si Vás oslovit s prosbou o vyplnění dotazníku, který slouží jako podklad k výzkumné části mé bakalářské práce. Téma bakalářské práce je Asistence ve školských zařízeních a její mapování v moravskoslezském kraji. Dotazník je určen ASISTENTŮM PEDAGOGA, působí na Vaší škole. Dotazník je anonymní, odpovědi budou sloužit výhradně ke studijním účelům.

Vždy vybírejte pouze jednu možnost v dané položce. Pokud je otázka otevřená, dopište prosím odpověď.

Děkuji za spolupráci.

Přeji Vám příjemný den.

Vantuchová Simona, Palackého Univerzita v Olomouci, speciální pedagogika

Příloha 2: Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Simona Vantuchová, jsem studentkou 3. ročníku speciální pedagogiky – dramaterapie Univerzity Palackého v Olomouci. Ve své bakalářské práci se věnuji problematice asistenta pedagoga. Dotazník, jenž je určen pro asistenty pedagoga, obsahuje otevřené a uzavřené otázky. Všechny informace jsou důvěrné a slouží pouze k dalšímu zpracování v mé bakalářské práci.

Za Váš čas a pozornost předem děkuji.

1. Pohlaví

- ☐ žena ☐ muž

2. Věk

- ☐ 18 - 29 ☐ 30 - 39 ☐ 40 - 49 ☐ 50 a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- ☐ základní vzdělání
☐ střední, s výučním listem
☐ střední, s maturitní zkouškou
☐ vyšší odborné vzdělání
☐ vysokoškolské (bakalář)
☐ vysokoškolské (magistr)
☐ jiné - prosím, napište

4. Jak dlouho vykonáváte tuto práci? (nabízené možnosti jsou uvedeny v počtu roků)

- ☐ 0 – 2 ☐ 3 – 4 ☐ 5 – 7 ☐ 8 a více

5. Na jaké škole působíte?

- ☐ mateřská škola
☐ základní škola

- ☐ základní škola praktická
- ☐ základní škola speciální
- ☐ jiná – prosím, napište

6. V jakém pracovním poměru působíte jako asistent pedagoga?

☐ doba určitá	☐ plný pracovní úvazek
	☐ poloviční pracovní úvazek
	☐ jiný - prosím, napište
☐ doba neurčitá	☐ plný pracovní úvazek
	☐ poloviční pracovní úvazek
	☐ jiný - prosím, napište

7. Je podle Vás časová dotace stanovená v rámci pracovního poměru dostatečná, vzhledem k potřebám žáka se speciálními potřebami?

- ☐ ano ☐ spíše ano ☐ nevím ☐ spíše ne ☐ ne

8. Kde je Vaše škola situována?

- ☐ ve městě ☐ na vesnici

9. Kolik žáků je ve třídě, kde působíte?

- ☐ 10 a méně ☐ 11 – 20 ☐ 21 – 30 ☐ 31 a víc

10. Jaká je podpora (didaktické pomůcky) ze strany školy pro výkon práce asistenta pedagoga?

- ☐ uspokojivá ☐ spíše uspokojivá ☐ spíše neuspokojivá ☐ neuspokojivá

11. V jaké platové třídě se nacházíte?

- ☐4 ☐5 ☐6 ☐7 ☐8 ☐9

12. Shoduje se Vaše náplň práce s náplní práce platové třídy, ve které se nacházíte?

☐ ano

☐ ne

13. V čem vidíte největší přínos Vaši práce pro dítě se speciálně vzdělávacími potřebami?

.....
.....

14. Vzděláváte se, nebo jinak doplňujete informace?

☐ ne

☐ ano – prosím, napište z jakých zdrojů

.....
.....

15. Zasahuje Vaše práce do kompetence jiného pracovníka (učitele)?

☐ ne

☐ ano – prosím, napište příklad

.....
.....

16. Jaký je vztah mezi Vámi a učitelem s kterým spolupracujete?

☐ velmi pozitivní

☐ spíše pozitivní

☐ nevím

☐ spíše negativní

☐ velmi negativní

17. Jste spokojen / spokojena s vedením školy?

☐ ano

☐ spíše ano

☐ spíše ne

☐ ne

18. Jak si myslíte, že Vás vnímají ostatní žáci ve třídě?

☐ velmi pozitivně

☐ spíše pozitivně

☐ nevím

☐ spíše negativně

☐ velmi negativně

19. Žáci se v hodinách častěji obrací na pomoc?

☐ Vás, asistenta pedagoga

☐ pedagoga

☐ střídavě na oba

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Simona Vantuchová
Katedra:	Katedra speciální pedagogiky
Vedoucí práce:	Regec Vojtech PhDr., Ph.D.
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Asistence ve školských zařízeních a její mapování v moravskoslezském kraji.
Název v angličtině:	Assistance in enducational institutiones and their surreying in the Moravian-Silesian region.
Anotace práce:	Práce pojednává o funkci asistenta pedagoga, o jeho náplni práce, vzdělávání, platovém ohodnocení. Vymezuje vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, popisuje potřebnost individuálního vzdělávacího plánu. Průzkumné šetření je zaměřené na zjištění praktických aspektů využití asistenta pedagoga ve školských zařízeních v moravskoslezském kraji.
Klíčová slova:	vzdělávání, integrace, mentální retardace, základní škola praktická, základní škola speciální, individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga, osobní asistent
Anotace v angličtině:	The thesis deals with a position of teacher's assistant, his or her job description, education and remuneration. It defines education of students with special educational needs, describes desirability of individual education plan. The research is aimed at finding out the practical aspects of utilization of teacher's assistant at educational institutions in Moravian-Silesian region.
Klíčová slova v angličtině:	education, integration, mental retardation, primary practical school, primary special school, individual education plan, teacher assistant, personal assistant.
Přílohy vázané v práci:	průvodní dopis k dotazníku, dotazník
Rozsah práce:	64
Jazyk práce:	čeština